

Heimastýrið 20

At Orknoy- og hetlendingar nú eru farnir at gera vart við seg, tað undrar ongan føroying nú vit hava verið undir hesi stórvingnu uppbygging. Tað er væl skiljandi teir ikki ynskja seg knýttar nærri til bretska heimsveldið. At teir heldur eru farnir at kaga eystur í hav, er fyri okkum føroyingum sera áhugavert. Sjálvur havi eg ikki sett fótin á hvorki av oyggjalandunum fyri sunnan, tað sindri eg veit er nomið av lesna.

Sum fiskimaður hefur man komið hesum londum nær, tær eru nógv átakar okkara egnu oyggjum.

Henda andstøða sum hefur tikið seg upp í Orknoy og Hetlandi ímóti tí fremmandaveldið har ræður, kenna vit eisini til frá okkara ungu dögum, hetta bendir nógv á at vit føroyingar hava kosið okkum sera góða skipan viðvíkjandi tí ríkisrættarliga støðið vit í dag byggja á.

Teir fyrminur vit í dag hava mótvægis Orknoy- og hetlendingum eru ásyniligr so tað mun ar. Her skal bara lítið nemast við tað, hóast tað heilt avgerandi er okkum til fyrminur.

Egna forna mál sítt hava teir mist með alla.

Vit hava onga herskyldu, ungu synir Føroya nýtast ikki ganga í drápsmannaskúla 2-3 ár. Hvussu nógv hava hesir oyggjamenn ikki gildið í teimum heimabardögum fyri eina sak sum als ikki var teirra.

Vit hava eisini í mun til teir ein stóran veiðiflota, okkara nú timans kraftblokkaskip hava nú um dagarnar gjørt kvettið júst við strendur Hetlands. Hesir fyrminur fingur vit tó ikki ókeypis, til fulnar gekk okkum ikki eftir vild fyrr enn fólkaatkvøðan í 1946 hevði koyrt amtstøðuna á »vestfallið«. Fyrst tá dragnaði av álvara.

Heimastýrislógín av 1948 sum bakstrevarar fólkaflöksins skýrdu drepanið hefur roynst væl. Tað er hesum flokki dyggur frammaná at vit hesi 20 ár eru komnir longur á framburðsleið enn nakar hevði torað at droymt um. Ofta etur hundur tað hann havnar, teir viðganga nú at væl er komið av skafti undir hesi nógv umrøddu lóg.

Fyri at koma aftur har í byrja varð, hvi vilja oyggjamenn fyri sunnan nærkast aftur til júst Danmark.

Tað er væl skiljandi, teir siggja hvussu »vita« undir víttgongdum sjálfstýri hava bygt okkara búskap og vinnulív upp, eftir stutta tíð, takka verið frálikari íleggjarskipan

Henda skipan er av frægum politikkara sögd vera fyrmyndarlig, hesum havi eg ivast í, men eitt er eyðsæð, framúr væl hevur okkum roynst.

Hetta at okkara frændir fyri sunnan eru farnir at kaga eysturyvir fær ein at hugsa.

Hvi taka teir ikki »fullveldið«, »kvetting«, sum fólkaflökkur einferð geylaði um, nú er tað smokka niður til »stig fyr stíg« Ella hvi taka teir ikki »tjóðveldið«?

Eg haldi vit føroyingar eiga heiðurin fyri at oyggjafrendar okkara fyri sunnan nú resast við. Tað er sjálvbjargisandin ið ger vart við seg. Kanska skal ein fólkaatkvøða til har at seta kvøkk í. Teir kunnu sanniliga læra nógv av okkum, vit skulu vera ernir at aðrir hava okkum til fyrmynd. Vit eiga at hjálpa teimum í teirra frælsisstreman, hava sjálvir verið í somu kór. Kanska teim unnast koma aftur har teir veruliga hoyra heima, í norrøna felagsskapin. Vit ynskja teimum góðan byr.

Har búgva okkara brøður, sum vit av norskarí röt.

So var tað oddamenninir hjá fólka- og tjóðveldisflokkunum, hesir »vanlukkumenn« sum altíð siggja deyðan í durinum, nú fullkomuliga uppifaraðir, malandi um sjálvan seg, sum hundur um heitan greyt.

Viðvíkjandi heimastýrislógini gekk eingin av teirra spádómum út, tvørturímóti.

Tjóðskaparliga spáddu hesir menn, komu vit í størsta vanda, komu í rama óluku. Tað varð eisini skeið, vit hava ongantíð tjóðskaparliga og mentunarlaga verið betri fyri. Teir byggja lond ið liva. So illa duga summir at meta.

Tað sær út at hesir menn av hvøkkinum teir fingur í vár, eru

heilt komnir í klotur, máttstolnir. Teirra gremjingar og jammur stalur í dag er sama sjengrið sum fyri 20 árum síðan, lítisvert, innantómt orðakvaldur.

Í øðruhvørjum Dagbl. og hvørjum »14. sept.« er um snari at alt er farið av knóranum, »einki í kassanum«, »Føroyar fallit«, »ruðuleiki í Tinganesi«, soleiðis ljóðar, skiljið hvør ið skilja vil, tað mátti verið møðisamt at júka hesa somu »grammofonplátu« aftur og aftur. Hetta kemur ivaleyst av tilfars-trotið, okkurt skal havast til ifyllu um tað so er heldur solti.

Tað kundi verið sagt nógv meira um hetta máttleysa gamla manna-grenj, men tað verður harvið. Tað er best at gevast á hesum sinni. »Tíðin samlar vit-ið«.

Ólavur Nolsø.

5 spurningar

- 1) Hvat er nýsilvur gjørt av?
- 2) Hvat er PS stytting fyri?
- 3) Hvat merkir rebellur?
- 4) Hvat er navnið á einpunklaðum kameli?
- 5) Hvussu doyði Tordenskjöld?

--- --
 1) kopar, mikkil og slík. 2) postskriftum 3) upprettararnar 4) tróndedagur 5) í tvíkampli.

Fjakkandi firrast um sálargátt

Tregtikin tára nú vársins sprund — vónveikir streingirnir skelva. Kindringdar kvinnur við feigdarfund tapu mótt nornum at telva — eingin kann eirdleysum elva — vónbrostnir streingirnir skelva.

Nornur í forløgsofoki teim kvøða kvæðini kviðandi. Í hjómhvítum stroki teim røða ráurnar riðandi og ráða rúnir tær ristur í strongunum stríðandi og lundunum liðandi favntóku frægar og kistu — oyddust teim alt, tá tær mistu ...

— -- --
 Og skýmdirnar skýmas at niðunátt, tignast í rúmdartøgnum — fjakkandi firrast um sálargátt vónir sum vovnar í søgnum.

PÆTUR

Leygardagin 23. september

- 13.00 Ein amerikanari um Vietnam H. J. Debes ummællir bókina »Behind the Lines« eftir Harrison Salisbury, blaðstjóri á New York Times.
- 13.33 Tónleikur.
- 13.45 Ormur Reyði. Annar partur av framhalds-søgu eftir Frants G. Bengtson Bjarni Niclasen umsetir. Sverri Dahl lesur.
- 14.18 Lott lög.
- 14.30 Kvøldseta. Samsangur, upplestur o.a. Sverri Egholm og Finnogi Isaksen leggja til rættis.
- 15.11 Tónleikur.
- 15.30 Tokuláðurin. Hanus Andreassen lesur egnu umseting sína av stuttsgu eftir Bray Bradbury.
- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Harmonikulög.
- 19.00 Dagsins mál. Sending við aktuelum tilfari, lagt til rættis hefur Finnogi Isaksen.
- 19.20 Tónleikakrossorð. Lagt til rættis hefur Jóhan Isholm. Krossorðagátan er lýst í bløðunum. Triggir vinn-ingar.
- 20.00 Til Eysturindia við deyðanum í kjalarvatninum. Sonn søga av teimum sjei hovunum. T. N. Djurhuus leggur til rættis.

Sunnudagin 24. september

- 14.00 Tónleikasending.
- 14.30 Kvøðuljómar.
- 16.50 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 17.00 Gudstænasta.

Mánadagin 25. september

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Úr ymsum heraðshornum.
- 19.00 Lott lög.
- 19.30 Grammofonkonsert.

Týsdagin 26. september

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Aftur við nátturðanum.
- 19.00 Barnaútlarp.
- 19.30 Tónleikur.

Mikudagin 27. september

- 13.00 Kvøðuljómar til sjófólkið.
- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Aftur við nátturðanum.
- 19.00 Hanus í Kongssiovu í Nólsoy Sigmund Danielsen í Lon sigur frá.
- 19.16 Hornmusikur.
- 19.45 Sjálvstýrisrørsan í Bretlandi. Zacharias Wang greiðir frá.

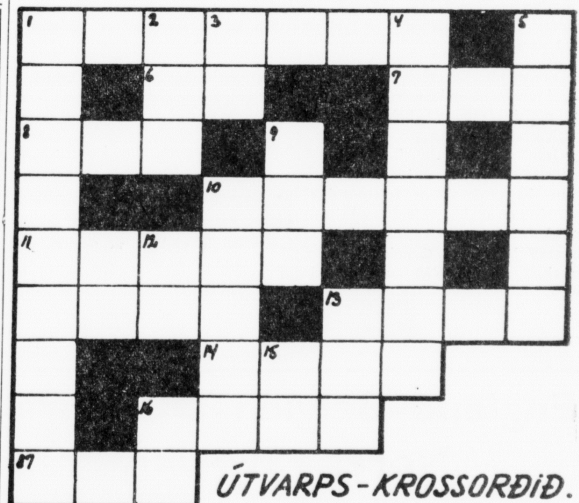
Hósdagin 28. september

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Aftur við nátturðanum.
- 19.00 Ormur Reyði. Fjórði partur av framhalds-søgu eftir Frants G. Bengtson. Bjarni Niclasen umsetir. Sverri Dahl lesur.
- 19.30 Tónleikur fyri hálvvaksn.

Fríggjadagin 29. september

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Aktur við nátturðanum.
- 19.00 Sambandið millum føroysk og norsk kvæði og skrivaðar norrønar søgur. Seinni partur av fyrilestri eftir Mortan Nolsøe.
- 19.25 Tónleikur.

Tónleikakrossorð

ÚTVARPS-KROSSORÐIÐ.

Klokkan 19.20 (i kvøld) hefur útvarpið tónleikakrossorð við trimum vinningum. Gátan er skipað soleiðis, at øll kunnu luttaka. Gjallari frágreiðing um framferðina kemur fyrst í sendingini.

Gittar krossorðagátur skulu sendast til Útlarp Føroya og merkjast niðast í vinstra horni »Krossorð«. Seinasta frest at senda inn er leygardagin 30. sept. (tá skulu loysningarnir vera útvarpinum í hendi). Vinnaravovnin verða kunngjørd í næsta sending, sum kemur um triggjar vikur.

1. vinningur: Bókurnar »Bør Børson« og »Seinasti Vikingurinn«.
2. vinningur: »Bør Børson« ella »Seinasti Vikingurinn«.
3. vinningur: Eitt eintak av higartil útkomnum nummarum av útvarpsritinum »Urvali«.